

آیین نامه مجتمع های آموزشی و پرورشی

جلسه ۸۴۱ تاریخ ۱۳۹۰/۳/۱۷ - شماره ابلاغ ۱۳۹۰/۳/۵۸۳ تاریخ ۱۳۹۰/۵/۱۶

مقدمه:

در راستای تحقق اهداف سند تحول راهبردی نظام تربیت رسمی و عمومی جمهوری اسلامی ایران مصوب هشتصد و بیست و ششمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۸۹/۵/۲ آیین نامه مجتمع های آموزشی و پرورشی به شرح ذیل تصویب می شود.

ماده ۱- تعریف:

مجتمع آموزشی و پرورشی به مجموعه ای از واحدهای آموزشی و پرورشی دولتی همجوار (در این آیین نامه مدارس تابعه نامیده می شود) در یک منطقه یا ناحیه آموزش و پرورش اطلاق می شود که به طور متوالی و پیوسته و با مدیریت واحد در تمام دوره های تحصیلی (ابتدایی، راهنمایی و متوسطه) و در یک جنسیت برابر مفاد این آیین نامه و سایر مقررات فعالیت می کند.

تبصره ۱- مجتمع آموزشی و پرورشی می تواند شاخه ها و رشته های دوره متوسطه اعم از نظری، فنی و حرفه ای و کاردانش را به صورت تلفیقی ارائه نماید.

تبصره ۲- تشکیل مجتمع حداقل با دو مدرسه تابعه و در دو دوره تحصیلی متوالی بلامانع است مشروط بر آنکه در سال های بعد، مجتمع شامل هر سه دوره تحصیلی شود.

تبصره ۳- مدارس خاص دولتی (نمونه دولتی، شاهد، ایثارگران و استعدادهای درخشان و...) با هم نوع خود و با رعایت سایر مقررات مربوط می توانند به صورت مجتمع فعالیت نمایند.

تبصره ۴- ایجاد مجتمع های آموزشی و پرورشی مدارس غیر دولتی با رعایت مقررات مربوط بلامانع است.

تبصره ۵- مجتمع آموزشی و پرورشی روستایی و عشایری برابر آیین نامه خاص خود تشکیل و فعالیت می کند.

تبصره ۶- مدارس ضمیمه به عنوان یک واحد مستقل آموزشی و پرورشی محسوب نمی شود.

ماده ۲- اهداف:

۱- ارتقای کیفیت تعلیم و تربیت در مدارس با استمرار و توالی فعالیت های آموزشی و پرورشی در دوره های مختلف تحصیلی مبتنی بر مفاد سند تحول راهبردی و اهداف مصوب دوره های تحصیلی،

۲- فراهم آوردن زمینه شناخت کامل و جامع دانش آموزان در طولانی مدت و ایجاد هماهنگی و همسویی فزونتر در ارائه خدمات آموزشی و پرورشی به ایشان،

۳- ارتقای شرایط کاری و صلاحیت حرفه ای معلمان، تبادل تجربیات و افزایش بهره وری و ترویج فرهنگ کارگروهی معلمان،

۴- استمرار مدیریت، یکپارچگی و هم افزایی در مدیریت مدارس و استفاده بهینه از منابع انسانی و مالی و تجهیزاتی آن ها،

۵- تسهیل امر نظارت و هدایت فعالیت های آموزشی و پرورشی،

۶- شناخت دقیق خانواده ها و تقویت نقش متقابل خانواده و مدرسه در فرآیند تربیت دانش آموزان.

۷- افزایش اقتدار و هویت مدرسه و ارتقای نقش آن به عنوان کانون تربیتی محله در سطح محلی و منطقه ای.

ماده ۳- ارکان مجتمع:

الف- مدیر مجتمع:

مدیر مجتمع به عنوان رهبر آموزشی و پرورشی و نماینده آموزش و پرورش با رعایت ماده ۵ این آیین نامه از سوی رئیس اداره آموزش و پرورش منطقه انتخاب و برای مدت ۵ سال منصوب می شود. مدیر مجتمع نسبت به کلیه امور مجتمع و مدارس تابعه آن مسئولیت یکسان داشته و وظایف زیر را به عهده خواهد داشت:

۱- ایجاد هماهنگی و همسویی بین اهداف و برنامه های مدارس تابعه و برنامه ریزی برای تحقق اهداف و ارتقای کیفیت آموزشی و پرورشی مدارس تابعه مبتنی بر مبانی تعلیم و تربیت اسلامی،

۲- برنامه ریزی برای استفاده بهینه مدارس تابعه مجتمع از نیروهای انسانی، امکانات و تجهیزات و منابع یکدیگر،

۳- سیاستگذاری و هماهنگی فعالیتهای علمی، فوق برنامه و اردوهای دانش آموزی در مدارس تابعه به ویژه آموزش قرآن و اقامه نماز،

۴- برنامه ریزی برای توسعه دوره های تحصیلی بر اساس مقتضیات و نیازهای محلی و اعلام آن به اداره آموزش و پرورش منطقه،

۵- نیازسنجی علمی کارکنان مجتمع و برنامه ریزی برای برگزاری نشست های علمی و آموزش ضمن خدمت و دانش افزایی ایشان،

۶- نظارت و ارزیابی امور آموزشی و پرورشی، اداری و مالی مدارس تابعه و اتخاذ تدابیر تعالی بخش بر اساس نتایج حاصله،

۷- ارزشیابی از عملکرد مدیران مدارس تابعه و برنامه ریزی برای ارتقای صلاحیت های حرفه ای و مهارت رهبری آموزشی آن ها،

۸- اجرای مصوبات شورای مجتمع و تلاش برای ارتقای مدارس تابعه به سطحی برتر در منطقه و استان در ابعاد آموزشی و تربیتی،

۹- مشارکت در تدوین برنامه سالانه مدارس تابعه و نظارت بر حسن آن ها،

۱۰- انجام اموری که عنداللزوم از سوی آموزش و پرورش به مدیران مجتمع واگذار می شود.

تبصره- انجام مکاتبات، گزارش ها و پیگیری های اداری مدارس تابعه با اداره آموزش و پرورش منطقه مربوط و ارجاع بخشنامه ها به مدارس تابعه با مدیر مجتمع خواهد بود و لیکن اطلاع رسانی آن به افراد ذی نفع، برعهده مدارس تابعه است.

ماده ۴- به هر مجتمع دولتی یک نفر به عنوان «مدیر مجتمع»^۱ اختصاص می یابد که در یکی از مدارس تابعه مستقر می شود.

ماده ۵- شرایط احراز مدیر مجتمع به شرح زیر است:

۱- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد (ترجیحاً در رشته های علوم تربیتی)،
تبصره- در مناطقی که به دلیل شرایط خاص، کمبود نیروی انسانی وجود دارد با موافقت مدیر کل آموزش و پرورش استان می توان از افراد واجد شرایط دارای مدرک تحصیلی لیسانس استفاده نمود.

۲- دارا بودن حداقل ۵ سال سابقه خدمت موفق آموزشی و پرورشی و برخوردار از نگرش علمی، خلاق و تعالی جویانه به فرایند تعلیم و تربیت،

۳- دارا بودن توان و سابقه مدیریتی موفق در مدارس و برخوردار از روحیه مشارکت پذیری و کار گروهی.

تبصره- شرایط فوق جایگزین بند ب شرایط اختصاصی مندرج در مصوبه شرایط احراز مدیریت مدارس می شود و سایر شرایط مندرج در مصوبه مذکور برای مدیران مجتمع به قوت خود باقی است.

ماده ۶- ارکان مدارس تابعه مطابق آیین نامه اجرایی مدارس همانند سایر مدارس خواهد بود؛ لیکن مدیر مجتمع برای ایجاد هماهنگی بیشتر و هم افزایی ارکان مدارس می تواند نشست های مشترکی را بین ارکان مدارس تابعه برگزار کند.

ب- شورای مجتمع:

به منظور سیاست گذاری و تعیین چارچوب کلی برنامه های دراز مدت و سالانه مجتمع و مشارکت مدیران و مسئولان در فرایند تصمیم سازی و تصمیم گیری های مجتمع، شورای مجتمع با ترکیب و وظایف زیر تشکیل می شود:

۱- ترکیب اعضا:

۱-۱- مدیر مجتمع آموزشی و پرورشی به عنوان رئیس شورا

۱-۲- مدیران هر یک از مدارس تابعه

۱-۳- رؤسای انجمن های اولیا و مربیان هر یک از مدارس تابعه

۱-۴- نماینده شورای معلمان هر یک از مدارس تابعه

تبصره ۱- دبیر شورای مجتمع از بین اعضا توسط رئیس شورا انتخاب می شود

تبصره ۲- شورای مجتمع حداقل هر ماه یک بار با دعوت رئیس شورا تشکیل می شود. جلسات شورا با شرکت حداقل دو سوم اعضای شورا رسمیت می یابد و تصمیمات آن در حدود اختیارات و مقررات با آرای اکثریت اعضای حاضر معتبر است.

تبصره ۳- رئیس شورا می تواند از نماینده شورای دانش آموزی، اولیا دانش آموزان، صاحب نظران و افراد ذی ربط بر حسب مورد برای شرکت در جلسات شورای مجتمع دعوت نماید.

۲- وظایف و اختیارات شورا:

۲-۱- بررسی و تصویب برنامه دراز مدت و سالانه مجتمع و مدارس تابعه به پیشنهاد مدیر مجتمع،

۲-۲- فراهم آوردن امکانات و شرایط لازم برای تحقق اهداف و برنامه های آموزشی و پرورشی،

۲-۳- پیش بینی برنامه های لازم برای تعمیق باورهای دینی و اعتقادی دانش آموزان، گسترش فعالیت های قرآنی، فرهنگی، هنری، ادبی و ورزشی و ارتقای سطح سلامت روحی و روانی آن ها و بهداشت مدارس و نظایر آن،

^۱ - با توجه به تجمع واحدهای آموزشی و امکان استفاده بهینه از تعداد نیروهای انسانی موجود مدارس، در سرجمع نیروی انسانی مجتمع، افزایشی ایجاد نخواهد شد.

۲-۴- فراهم آوردن زمینه مشارکت دانش آموزان در فعالیت های تربیت اجتماعی و نیز برنامه های آموزشی و تربیتی و پژوهشی مدارس،

۲-۵- بررسی فعالیت شوراهای مدارس تابعه و ارایه راهکارهای بهبود عملکرد آن ها برای استفاده بهینه از مشارکت معلمان، دانش آموزان و خانواده ها در طرح ها و برنامه های مدارس،

۲-۶- بررسی و تصویب برنامه ها برای استفاده بهینه مدارس تابعه از نیروهای انسانی، امکانات و تجهیزات و منابع یکدیگر ،

۲-۷- بررسی و تصویب طرح ها و برنامه ها در جهت شناسایی و جذب افراد لازم التعلیم و بازمانده از تحصیل در دوره های مختلف تحصیلی و در محدوده جغرافیایی مجتمع،

۲-۸- بررسی برنامه های نیازسنجی علمی کارکنان مجتمع و برنامه ریزی برای توانمند سازی و اجرای آموزش های مورد نیاز آن ها و برگزاری نشست های علمی با رعایت مقررات مربوط،

۲-۹- جلب مشارکت های مردمی و کمک های خیرین و نیکوکاران و نهادهای غیردولتی به ویژه انجمن های اولیا و مربیان .

۲-۱۰- بررسی، تصویب و نظارت بر فعالیت های علمی، فوق برنامه و اردوهای دانش آموزی برابر دستورالعمل های مربوط،

۲-۱۱- برنامه ریزی و تصویب آموزش های خانواده در مدارس تابعه مجتمع،

۲-۱۲- برنامه ریزی جهت توسعه محلی و منطقه ای و تعامل اثر بخش و مفید مجتمع با مراکز مذهبی، علمی و پژوهشی منطقه.

تبصره- اداره آموزش و پرورش منطقه یا ناحیه می تواند، انجام امور قابل تفویض از جمله برگزاری دوره های ضمن خدمت، برنامه ریزی و تشکیل کلاس های جبرانی و فوق برنامه، امتحانات هماهنگ منطقه ای دوره های تحصیلی مدارس تابعه (اعم از طراحی سوال، تکثیر، ارسال و نظارت) و برخی از وظایف کمیسیون خاص ادارات آموزش و پرورش مناطق و نواحی (به شرح پیوست) را به شورای مجتمع تفویض نماید.

ماده ۷- مدارس تابعه از نظر فعالیت های آموزشی، پرورشی، اداری و منابع مالی در چارچوب مفاد این آیین نامه زیر نظر مدیر مجتمع اداره می شوند.

ماده ۸- امور اداری مجتمع:

۱- گواهینامه های تحصیلی دوره های تحصیلی علاوه بر مراجع قبلی باید به تأیید و امضای مدیر مجتمع نیز برسد که لازم است مراتب در نمون برگ مدارک مذکور اصلاح شود.

۲- بررسی و انسداد دفاتر آمار و ارزشیابی تحصیلی و تربیتی (امتحانات) مدارس تابعه توسط مدیر مجتمع به عنوان نماینده اداره آموزش و پرورش انجام می شود.

۳- ارزشیابی مدیر مجتمع براساس ضوابط و مقررات مربوط توسط اداره آموزش و پرورش انجام می شود.

۴- دانش آموزان ثبت نام شده در مجتمع می توانند با رعایت سایر شرایط تا پایان دوره متوسطه در مجتمع ادامه تحصیل دهند.

۵- مجتمع آموزشی و پرورشی دارای مهر مستقلی خواهد بود که در مکاتبات و انجام امور اداری از آن استفاده می شود.

۶- هر یک از مدارس تابعه مهر مستقلی خواهند داشت که نام مجتمع و مدرسه تابعه در آن درج شده است.

ماده ۹- امور مالی مجتمع:

۱- مجتمع دارای یک حساب بانکی متمرکز خواهد بود که با دو امضا از سه امضا (مدیر مجتمع به عنوان امضای ثابت- نماینده مدیران مدارس تابعه به نمایندگی از دیگر مدیران و نماینده رؤسای انجمن های اولیا و مربیان مدارس تابعه) قابل برداشت است.

۲- کمک های اولیای دانش آموزان، شوراهای آموزش و پرورش استان و شهرستان ها و اعتبارات متمرکز حوزه ستادی و سرانه دانش آموزان مدارس تابعه و به حساب متمرکز مجتمع واریز می شود.

۳- وجوه واریزی به حساب متمرکز مجتمع، متناسب با تعداد دانش آموزان، برنامه های سالانه، میزان محرومیت و در چارچوب مقررات و شاخص های مربوط، به پیشنهاد مدیر و تصویب شورای مجتمع در اختیار مدارس تابعه قرار می گیرد.

تبصره- کمک های مردمی خاص هر مدرسه در سر فصل جداگانه ای ثبت و در همان مدرسه هزینه می شود..

۴- هزینه های مربوط به برنامه های مشترک مدارس تابعه و یا خرید ملزومات و تجهیزات به صورت متمرکز براساس آیین نامه مالی مدارس و از محل حساب بانکی مجتمع انجام می شود.

۵- مسئولیت نظارت بر عملکرد و رسیدگی مالی مجتمع به عهده اداره آموزش و پرورش منطقه مربوط می باشد.

سایر موارد:

ماده ۱۰- مدیر مدرسه تابعه بر اساس شرایط احراز مدیریت مدارس (مصوب شورای عالی آموزش و پرورش) توسط مدیر مجتمع برای تأیید و صدور ابلاغ به اداره آموزش و پرورش منطقه پیشنهاد می شود.

ماده ۱۱- عنوان مدیر مدارس تابعه به « معاون مجتمع و مدیر مدرسه » تغییر یافته و براساس شرح وظایف مندرج در آیین نامه اجرایی مدارس (به استثنا وظایفی که در این آیین نامه به مدیر مجتمع واگذار شده است) انجام وظیفه خواهد نمود.

- ماده ۱۲-** معاون یا معاونان مدرسه تابعه توسط مدیر مدرسه مربوط پیشنهاد و پس از تأیید مدیر مجتمع برای تأیید و صدور ابلاغ به اداره آموزش و پرورش منطقه معرفی می شود.
- ماده ۱۳-** سازمان نوسازی و تجهیز مدارس موظف است در شهرها به ویژه در مناطق پرجمعیت، ساخت و ساز فضاهای آموزشی و پرورشی را با معماری اسلامی - ایرانی و در قالب مجتمع (مركب از دوره های مختلف تحصیلی) که از نظر فضای فیزیکی مستقل و کاملاً در مجاور هم باشند، طراحی و اجرا نمایند.
- ماده ۱۴-** به منظور شناسایی و شکوفایی استعداد های دانش آموزان و هدایت تحصیلی و تربیتی ایشان و ارائه خدمات مشاوره ای مطلوب بر حسب ویژگی های آنان، فرایند و عملکرد تحصیلی هریک از دانش آموزان در طول دوران تحصیل با رعایت اصول تربیتی ثبت می شود. دستور العمل این بند حداکثر ظرف مدت شش ماه توسط وزارت آموزش و پرورش تدوین و ابلاغ خواهد شد.
- ماده ۱۵-** پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش موظف است گزارش ارزشیابی این آیین نامه را دو سال پس از اجرای آن به شورای عالی آموزش و پرورش ارائه نماید.
- ماده ۱۶-** مواردی که در این آیین نامه به آن اشاره نشده است مطابق با مصوبات شورای عالی و دستورالعمل های وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.
- موضوع: آیین نامه مجتمع های آموزشی و پرورشی شهری در هشتصد و چهل و یکمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۹۰/۳/۱۷ به تصویب رسید.

مصادیق اختیارات کمیسیون خاص ادارات آموزش و پرورش مناطق و نواحی قابل تفویض به شورای مجتمع (موضوع تبصره ذیل وظایف و اختیارات شورای مجتمع)

- ۱- صدور مجوز ثبت نام در مدرسه بدون حضور در کلاس برای دانش آموزی که به علت بیماری خاص قادر به حضور در کلاس نمی باشد.
- ۲- ایجاد تسهیلات برای برگزاری امتحان به صورت چندگزینه ای، املاء صحیح غلط، دادن وقت اضافی، جایگزین کردن نمره بخش کتبی به جای شفاهی یا بالعکس در امتحانات داخلی با توجه به شرایط خاص جسمانی افراد (اختلالات حرکتی، ناسازگار بدنی، عدم تعادل بدنی) به تشخیص پزشک معتمد.
- ۳- صدور مجوز برگزاری امتحان در خارج از مدرسه از دانش آموزی که به تشخیص پزشک معتمد قادر به حضور در جلسه امتحانی مدرسه نیست و امتحان مربوط به صورت نهایی برگزار نمی شود.
- ۴- صدور مجوز اخذ امتحان پیش از موعد در دروسی که امتحانات آن ها بصورت نهایی نیست، حداکثر یک ماه قبل از شروع امتحانات پایانی از دانش آموزی که به ضرورت به اتفاق والدین خود به خارج از کشور عزیمت خواهد کرد.
- ۵- صدور مجوز ثبت نام از دانش آموزی که به دلایل موجه قبل از شروع سال یا نیم سال تحصیلی موفق به ثبت نام نشده است.
- ۶- صدور مجوز اخذ امتحان از دانش آموزانی که امتحانات آن ها به علل مختلف از قبیل حوادث غیرمترقبه و بلایای طبیعی برگزار نشده و یا اوراق امتحانی آنان مفقود یا معدوم گردیده است در اولین فرصت و حداکثر تا یک ماه پس از پایان ایام امتحانات در دروسی که امتحان آن ها به صورت داخلی برگزار می شود.
- ۷- صدور مجوز انتقال از یک مدرسه به مدرسه دیگر در همان منطقه یا از یک منطقه به منطقه دیگر برای دانش آموزان متقاضی انتقال پایه های اول تا چهارم ابتدایی و اول و دوم راهنمایی تحصیلی حداکثر تا یک هفته قبل از شروع امتحانات پایانی
- ۸- تمدید مهلت ارائه مدارک هویتی و تحصیلی دانش آموزی که به استناد ماده ۳۳ آیین نامه اجرایی مدارس به صورت مشروط ثبت نام شده است تا قبل از شروع امتحانات نوبت اول
- ۹- صدور مجوز ثبت نام و ادامه تحصیل تا پایان سال تحصیلی برای دانش آموزان فاقد شناسنامه دوره های ابتدایی و راهنمایی تحصیلی و همچنین تمدید رأی ثبت نام و ادامه تحصیل آنان در سال های آتی در صورت عدم ارائه شناسنامه (تسلیم هر نوع گواهی یا مدرک تحصیلی منوط به ارائه اصل شناسنامه است)

